

## Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg, Ørland, Indre Fosen, Åfjord og Osen kommuner, Trøndelag

Hjemmel: Fastsett av Ørland kommunestyre xx.xx.20, Indre Fosen kommunestyre xx.xx.20, Åfjord kommunestyre xx.xx.20 og Osen kommunestyre xx.xx.20, med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, jf. forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 12-6.

### Innhold

|                                                                             |    |
|-----------------------------------------------------------------------------|----|
| INNHold.....                                                                | 1  |
| § 1. FORMÅL.....                                                            | 2  |
| § 2. VIRKEOMRÅDE .....                                                      | 2  |
| § 3. FORURENSNINGSMYNDIGHET .....                                           | 2  |
| § 4. DEFINISJONER.....                                                      | 2  |
| § 5. KRAV OM SØKNAD OG UTSLIPPSTILLATELSE .....                             | 3  |
| § 6. INNHold I SØKNAD OM UTSLIPPSTILLATELSE .....                           | 4  |
| § 7. BEHANDLING AV SØKNAD .....                                             | 4  |
| § 8. KRAV TIL UTSLIPPET .....                                               | 5  |
| § 9. AVLØPSANLEGGET .....                                                   | 6  |
| § 10. DOKUMENTASJON AV RENSEGRAD .....                                      | 6  |
| § 11. UTSLIPPSSTEDET .....                                                  | 7  |
| § 12. LUKT .....                                                            | 7  |
| § 13. GODKJENTE RENSELØSNINGER .....                                        | 7  |
| § 14. KRAV TIL PLANLEGGING, PROSJEKTERING, DOKUMENTASJON OG UTFORMING ..... | 8  |
| § 15. KRAV OM AVLØPSPLAN .....                                              | 9  |
| § 16. KRAV TIL DRIFT OG VEDLIKEHOLD .....                                   | 9  |
| § 17. DRIFTS- OG VEDLIKEHOLDSAVTALE .....                                   | 10 |
| § 18. KONTROLL AV RENSEEFFEKT .....                                         | 11 |
| § 19. DISPENSASJON .....                                                    | 12 |
| § 20. ENDRING OG OMGJØRING AV TILLATELSE .....                              | 12 |
| § 21. KLAGE .....                                                           | 12 |
| § 22. FORHOLDET TIL EKSISTERENDE UTSLIPP .....                              | 12 |
| § 23. IKRAFTTREDELSE.....                                                   | 12 |

## § 1. Formål

Forskriftens formål er:

- a) å sette krav til forvaltningsmessige forhold og tekniske løsninger knyttet til nybygging, vesentlig utvidelse eller rehabilitering av mindre avløpsanlegg,
- b) å beskytte vannressursene i kommunen mot forurensing som kan skade resipient og brukerinteresser,
- c) å gi kommunen hjemmel for å kreve nødvendig forbedring av eksisterende utslipp, og
- d) å sikre likebehandling og forutsigbarhet i saksbehandlingen i forbindelse med utslipp av sanitært avløpsvann

## § 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter, bedrifter og andre virksomheter med utslipp mindre enn 50 pe i Ørland, Indre Fosen, Åfjord og Osen kommuner.

Forskriften og krav i denne gjelder ved etablering av nye utslipp, ved vesentlig økning av eksisterende utslipp, og ved vesentlig rehabilitering/ending av eksisterende utslipp av sanitært avløpsvann.

For virksomhet som kun slipper ut gråvann, gjelder forskriften bare dersom det er innlagt eller skal legges inn vann. Bebyggelse der avløpet er tilkopledd offentlig avløpsanlegg er unntatt fra forskriften.

Kravene i lokal forskrift erstatter kravene i forurensningsforskriften §§ 12-7 til 12-13. Øvrige bestemmelser i forurensningsforskriftens kapittel 12 er fortsatt gjeldende.

## § 3. Forurensningsmyndighet

Kommunen er forurensningsmyndighet etter denne forskriften og fører tilsyn med at bestemmelsene og vedtak fattet i medhold av denne forskrift følges.

## § 4. Definisjoner

- a) *Avløpsvann*: omfatter både sanitært og industrielt avløpsvann og overvann.
- b) *Sanitært avløpsvann*: Avløpsvann som i hovedsak skriver seg fra menneskers stoffskifte og fra husholdningsaktiviteter, herunder avløpsvann fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom eller lignende.
- c) *Svartvann*: Avløpsvann fra vannklosett, eller andre kilder hvor urin og/eller fekalier normalt transporteres med vann.
- d) *Gråvann*: Den del av avløpsvannet fra vanlig husholdning som kan tilbakeføres til avløp fra kjøkken, bad og vaskerom. Klosettavløp er ikke inkludert.
- e) *Innlagt vann*: Med innlagt vann menes vann fra vannverk, brønn, cisterneanlegg eller lignende som gjennom ledning eller slange er ført innendørs. Med innlagt vann menes også innvendig røropplegg som forsynes av vann fra tank/beholder eller lignende (innvendig eller utvendig), hvor vann til tank/beholder bæres inn i bygningen. Tanker/beholdere med samlet volum inntil 25 l totalt går ikke under denne definisjon.
- f) *Den ansvarlige*: Den som er ansvarlig for virksomheten. Som ansvarlig regnes den som kan holdes ansvarlig, jf. forurensningsloven § 7.
- g) *Avløpsanlegg*: Ethvert anlegg for håndtering av avløpsvann som består av en eller flere av følgende hovedkomponenter: avløpsnett, renseanlegg, og utslippsanordning.
- h) *Offentlig avløpsanlegg*: Avløpsanlegg som er allment tilgjengelig for tilknytning.
- i) *Avløpsnett*: Et transportsystem som samler opp og fører avløpsvann fra bolighus eller andre bygninger med innlagt vann.
- j) *Mannhull*: Et mannhull er en åpning i toppen av en slamavskiller eller en lukket tank. Et mannhull brukes for tilkomst av tømmeutstyr eller for inspeksjon av tanken.

- k) *Personekvivalent (pe)*: Den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk målt over fem døgn, BOF<sub>5</sub>, på 60 g oksygen per døgn. Avløpsanleggets størrelse i pe beregnes på grunnlag av største forventede belastning.
- l) *BOF<sub>5</sub>*: Biokjemisk oksygenforbruk, målt over 5 døgn. Dette er et mål på innhold av organisk stoff i vann.
- m) *Tot-P*: total fosfor (summen av alle fosforforbindelser). Dette er et mål på innhold av fosfor i vann.
- n) *E. coli*: *Escherichia coli*. Indikator på forekomst av tarmbakterier fra mennesker eller dyr, og sykdomsfremkallende mikroorganismer (bakterier, virus parasitter).
- o) *Suspendert stoff (SS)*: Mål på innhold av partikler i avløpsvann.
- p) *Resipient*: Vannforekomst som mottar forurensninger fra avløpsanlegg. Resipient for infiltrasjonsanlegg er grunnvann. Resipient for andre typer anlegg kan være både grunnvann og overflatevann (bekk, elv, sjø, innsjø, tjern).
- q) *Helårs vannføring*: Med *helårs vannføring* menes vannføring som ved middeltemperatur over frysepunktet ikke tørker ut av naturlige årsaker oftere enn hvert tiende år i gjennomsnitt.
- r) *ADK-sertifisert*: Kurs i praktisk utførelse av ledningsanlegg for vann og avløp, iht. NORVAR rapport nr. 124-2002.
- s) *Utslipp*: tilførsel av forurenset væske/avløpsvann fra bebyggelse til avløpsanlegg og resipient. Som utslipp regnes også avløp ført til tett tank.
- t) *Nøytral fagkyndig*: Person med relevant hydrogeologisk og avløpsteknisk kompetanse, som kan foreta vurderinger av stedlige forhold, og gi nøytral anbefaling om valg av avløpsløsning, uavhengig av bindinger til teknologi og utstyr. Nøytral fagkyndig må kunne vise til relevant utdanning, deltakelse på anerkjente kurs, og/eller relevant praksis fra fagfeltet.
- u) *Kjørbar vei*: Definisjon av kjørbar vei fremgår av lokal forskrift for tømning av slamavskillere, privet, tette tanker mv. Hvorvidt en vei er kjørbar etter ovenstående, avgjøres av kommunen. I områder uten kjørbar vei, eller hvor vei ikke brøytes i vinterhalvåret, kan kommunen nekte etablering av utslipp.
- v) *Soner*: Delområder med særskilte krav til utslippskonsentrasjoner/reenseffekt ved utslipp av avløpsvann.
- w) *Områdeplan/rammeplan*: helhetlig plan som viser løsninger for drikkevann- og avløpshåndtering innenfor et område. Områdeplanen/rammeplanen må kartlegge brukerinteresser som kan bli berørt av plassering av vann- og avløpsanlegg innenfor området. Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett, og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner.
- x) *NN2000*: Det nasjonale høydesystemet land på hvor referansenivået normalnull (NN2000) omtrent sammenfaller med midlere havnivå (middelvann).
- y) *Filterbedanlegg*: Konstruert våtmarksfilter
- z) *Diffust utslipp*: Avløpsvannet ledes ut i grunnen før det når fram til resipienten

## § 5. Krav om søknad og utslippstillatelse

Etablering av nye utslipp, vesentlig økning av eksisterende utslipp, og endring/rehabilitering av avløpsanlegg, er søknadspliktig.

Kommunens søknadsskjema skal benyttes.

Utslippstillatelse vil ikke bli gitt dersom pålegg om tilknytning til offentlig avløpsnett kan gis med hjemmel i plan- og bygningsloven § 27-2 eller dersom kommunen i plan har fastsatt at hytter skal tilknyttes offentlig avløpsnett, jf. plan- og bygningsloven § 30-6.

## § 6. Innhold i søknad om utslippstillatelse

Ved etablering av nye utslipp, vesentlig økning av eksisterende utslipp, eller vesentlig endring/rehabilitering av eksisterende utslipp skal den ansvarlige sørge for at

1. det er utarbeidet en skriftlig, fullstendig søknad som inneholder de nødvendige opplysningene for kommunens behandling, herunder
  - a. den ansvarliges navn og adresse,
  - b. om utslippet skal etableres og drives i samsvar med kravene i § 9-§ 18, eller om det søkes om å fravike disse kravene,
  - c. dokumentasjon på hvordan utslipp skal etableres og drives, jf. § 14-§ 17,
  - d. plassering av avløpsanlegg og utslippssted på kart i målestokk 1:5000 eller større,
  - e. utslippets størrelse i pe, jf. § 4 bokstav k,
  - f. beskrivelse av utslippsstedet,
  - g. interesser som antas å bli berørt av etableringen, herunder interesser knyttet til drikkevannsforsyning, rekreasjon, dyreliv eller næringsvirksomhet
  - h. oversikt over hvem som skal varsles, og
  - i. samtykke fra kommunens planmyndighet dersom utslippet er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven.
2. parter og andre som kan bli særlig berørt av saken<sup>1</sup> er varslet om innholdet i søknaden. Kopi av varselet skal sendes til kommunen samtidig med at parter og andre blir varslet. I varselet skal det fremgå at uttalelser må være kommet til søker innen en frist på minst fire uker etter at varselet er sendt
3. søknad er sendt til kommunen, etter at uttalelsesfristen er utløpt, sammen med kvittering for at varsel er sendt og eventuelle uttalelser

Ved nyanlegg eller utvidelse på annenmanns grunn skal det foreligge erklæring fra grunneier om tillatelse til dette<sup>2</sup>. Dette gjelder både for ledningsanlegg og renseanlegg. Kopi av erklæring skal vedlegges søknad om utslipp.

Reglene om varsel og granneskjønn i graneloven § 6 til § 8 gjelder ikke for utslipp etter denne forskrift.

## § 7. Behandling av søknad

Fullstendig søknad i overensstemmelse med krav i denne forskriften skal avgjøres av kommunen innen seks uker. Dersom kommunen ikke har avgjort slik søknad innen fristens utløp, regnes tillatelse for gitt såfremt det ikke er grunn til å tro at noen part vil være misfornøyd med dette. Klagefristen begynner å løpe fra den dagen behandlingsfristen utløper. Fullstendig søknad om tillatelse til utslipp med krav som fraviker § 9-§ 18 i denne forskrift skal avgjøres uten ugrunnet opphold.

Kommunen kan under behandling av søknaden fastsette krav som fraviker § 9-§ 18, herunder stille strengere krav til utslippskonsentrasjoner og tekniske løsninger, fastsette krav til utslippssted, -anordning og -dyp, eller nekte etablering av utslipp. Der søknad om utslipp er i samsvar med § 9-§ 18, kan kommunen kun varsle om utvidet saksbehandlingstid dersom fristen på seks uker ikke er utløpt, og dersom det foreligger særlige forhold som brukerkonflikter eller lignende. Når kommunen avgjør om det skal fastsettes andre krav, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

---

<sup>1</sup> Direkte naboer til eiendommen hvor utslippet etableres, eiere av drikkevannsbrønner i utstrømningsområdet til avløpsanlegget, grupper og foreninger som benytter området nedstrøms et planlagt utslipp, andre berørte.

<sup>2</sup> Erklæringen skal tinglyses som heftelse på naboeiendommen, jf. plan- og bygningsloven § 27-2 første ledd.

Kommunen skal samordne behandling av søknad om utslippstillatelse etter dette kapittel med byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.

Er arbeidet ikke igangsatt senest tre år etter at tillatelse er gitt, eller innstilles arbeidet i lengre tid enn to år, faller retten til å etablere utslippet bort. Dersom utslippet fremdeles er aktuelt, må ny søknad sendes inn.

## § 8. Krav til utslippet

Nye eller økte utslipp av sanitært avløpsvann

- tillates ikke til nedbørfelt med vannverk som forsyner mer enn 50 pe (sone 0)
- skal ikke kunne forringe vannkvaliteten i nærliggende drikkevannsbrønner
- skal generelt ikke hindre at vannforekomsten når eller opprettholder miljømålene satt i vannforskriften
- skal ikke forsøple sjø og sjøbunn

Følgende renskrav gjelder for utslipp av sanitært avløpsvann i ulike soner:

|        |                                                                             | Maksimal utslippskonsentrasjon |                  |          | Tilsvarende omtrentlig rensegrad |       |                  |      |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|------------------|----------|----------------------------------|-------|------------------|------|
| Sone   | Beskrivelse                                                                 | Tot-P                          | BOF <sub>5</sub> | SS       | E. Coli                          | Tot-P | BOF <sub>5</sub> | SS   |
| Sone 0 | Utslipp til nedbørfelt med vannverk som forsyner mer enn 50 pe <sup>3</sup> | ≤ 0,5 mg/l                     | ≤ 10 mg/l        |          | 0/100 ml                         | 95 %  | 95 %             |      |
| Sone 1 | Utslipp til områder med brukerinteresser <sup>4</sup>                       | ≤ 1 mg/l                       | ≤ 25 mg/l        |          | ≤ 500/100ml                      | 90 %  | 90 %             |      |
| Sone 2 | Utslipp til resipienter som er sårbare for eutrofiering <sup>5</sup>        | ≤ 1 mg/l                       | ≤ 70 mg/l        |          |                                  | 90 %  | 70 %             |      |
| Sone 3 | Utslipp til normalt område <sup>6</sup>                                     | ≤ 4 mg/l                       | ≤ 70 mg/l        |          |                                  | 60 %  | 70 %             |      |
| Sone 4 | Utslipp til langfjære                                                       | ≤ 4 mg/l                       | ≤ 70 mg/l        |          | ≤ 500/100ml                      | 60 %  | 70 %             |      |
| Sone 5 | Utslipp til mindre følsomt område, sjø med god vannutskifting               |                                |                  | 180 mg/l |                                  |       |                  | 20 % |

Renseeffekten skal beregnes som årlig middelerverdi av det som blir tilført renseanlegget.

Kommunen kan ved behandling av søknad om utslippstillatelse stille særskilte krav om risikoreduserende tiltak for å beskytte brukerinteresser eller miljøet, herunder dersom resipienten

<sup>3</sup> Gjelder kun ved rehabilitering av eksisterende utslipp.

<sup>4</sup> Brukerinteresser kan her være områder med mindre, private drikkevannskilder, eller badeplasser, fiskeplasser, turområder, områder med næringsinteresser etc, men kan også være andre typer brukerinteresser hvor det er en risiko for smitteoverføring via vann. Sone 1 kan omfatte både innlandsresipienter og sjøresipienter

<sup>5</sup> Kan også gjelde sjøresipienter som er sårbare for eutrofiering.

<sup>6</sup> I praksis alle de områder som ikke havner innenfor andre typer soner i sonekartene, dersom resipienten hverken er utsatt for fare for eutrofiering eller er tilknyttet brukerinteresser

har liten vannføring, eller står i fare for ikke å nå vannkvalitetsmålene etter vannforskriften. Et krav om risikoreduserende tiltak kan stilles som et krav til teknisk løsning, eller som et krav til hygienisk utslippskvalitet.

## § 9. Avløpsanlegget

Avløpsanlegg skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,
- b) forebygging av lekkasjer, og
- c) begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp og andre driftsforstyrrelser

Det er ikke tillatt å montere avfallskvern på røropplegg som tilknyttes private avløpsanlegg<sup>7</sup>.

Ved nyetablering av driftsbygninger eller ved innlegging av vann og avløp i eksisterende driftsbygninger er det ikke tillatt å føre sanitært avløpsvann fra WC i driftsbygning til gjødselkjeller<sup>8</sup>. Biologisk toalett/forbrenningstoalett kan benyttes som alternativ.

Kun sanitært avløpsvann skal ledes til avløpsanlegg. Overvann/drensvann/takvann skal ikke ledes til avløpsanlegg.

## § 10. Dokumentasjon av rensegrad

- a) Minirenseanlegg skal ha dokumentasjon som tilfredsstiller NS-EN 12566-3 med nasjonalt tillegg, eller tilsvarende standard for rensegrad, slamproduksjon og gjennomsnittlig lufttemperatur. Dokumentasjonen skal inkludere prøvetaking hvor oppnådde renseresultater tilfredsstiller kravene i § 8. Minirenseanlegg skal ha dokumentasjon fra gjeldende nasjonalt kontrollorgan.
- b) Slamavskillere skal ha dokumentasjon som tilfredsstiller NS-EN 12566-1 eller tilsvarende standard.
- c) Der hvor type avløpsanlegg er omfattet av harmonisert europeisk standard, skal det foreligge dokumentasjon som viser at kravene i denne standarden eller tilsvarende standard er tilfredsstilt.
- d) Andre renseanlegg skal ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet.
- e) Renseanlegg med naturlig infiltrasjon i grunnen skal i tillegg ha dokumentasjon på at anleggets størrelse og plassering er tilpasset de aktuelle vannmengdene og grunnforholdene på stedet. Dokumentasjonen skal omfatte grunnundersøkelse og inneholde informasjon om hydraulisk kapasitet, infiltrasjonskapasitet, løsmassenes egenskaper som rensemedium og risiko for forurensning.

Overholdelse av rensekrav for infiltrasjonsanlegg dokumenteres gjennom søknad om utslippstillatelse, prosjektering/utførelse i henhold til gjeldende normer, og utførte grunnundersøkelser.

Løsmassenes egenskaper som rensemedium kan unnlates fra dokumentasjonen dersom renseanlegget kun renser gråvann.

---

<sup>7</sup> Den ekstra belastningen fra matavfallskverner kan gå ut over anleggets funksjon.

<sup>8</sup> Bestemmelsen innføres av hygieniske hensyn, da bakterier fra mennesker har et annet smittepotensial enn bakterier i husdyrgjødsel, og bør håndteres på en hygienisk sikrere måte.

Dokumentasjonen skal utføres av nøytrale fagkyndige, jf. § 4 bokstav t. Kommunen kan kreve særskilt dokumentasjon på kompetanse og erfaring i forbindelse med behandling av søknad om utslippstillatelse.

## § 11. Utslippsstedet

Utslipp for avløpsvann fra avløpsanlegg skal lokaliseres slik:

- a) Utslipp til sjø og innsjø: minst 2 m under sjøkartnull/laveste vannstand, minst 5 m fra land og minst 200 m fra allment benyttet badeplass, **for gråvann kan kravene lempes etter en nærmere vurdering av utslippssted og anleggstype,**
- b) Utslipp til elv/bekk: resipienten skal ha helårs vannføring og utslipp skal være dykket ved normal tørrværsavrenning, eller etablert med diffust utslipp i pukksatt grøft.
- c) Utslipp til grunnen: til stedegne løsmasser med tilstrekkelig hydraulisk kapasitet. Egnethet må dokumenteres gjennom grunnundersøkelser. Dette gjelder også for løsninger for etterpolering og gråvann.
- d) Utslipp via jordbruksdren: der det er uforholdsmessig langt til resipient med helårs vannføring, kan kommunen tillate utslipp til jordbruksdren, dersom denne munner ut i resipient med helårs vannføring, jf. bokstav b, eller til sjø. Kommunen kan stille krav til plassering eller utforming av utslippspunkt i resipient, eller stille krav til ekstra rensetrinn før utslippet føres til drensledning eller til utslipp i resipienten.

Resipienten og anordning for utslipp til resipient skal beskrives i søknaden. Valg og utforming av utslippspunkt skal baseres på undersøkelser av stedlige forhold, herunder vurdering av vannkvalitet, sesongmessige variasjoner i vannmengder og strømningsforhold, andre fysiske faktorer, fiske- og dyreliv, samt brukerinteresser i området. Kommunen kan kreve ytterligere informasjon (inkl. vannanalyser) om resipienten som skal benyttes.

Utslippssted for avløpsvann fra renseanlegg skal for øvrig lokaliseres og utformes slik at virkningene av utslippet på resipienten blir minst mulig og at brukerkonflikter unngås, herunder slik at utslippet ikke medfører fare for forurensning av drikkevann.

Utslippspunktet skal utformes slik at utslippet ikke er enkelt tilgjengelig for uvedkommende, og slik at gjenslamming og gjenfrysing hindres. Der brukerinteressene tilsier det, skal utslippet anordnes som diffust utslipp.

## § 12. Lukt

Avløpsanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes på en slik måte at omgivelsene ikke utsettes for sjenerende lukt.

## § 13. Godkjente renseløsninger

Avhengig av stedlige forhold og anleggets formål kan følgende renseløsninger godkjennes:

- a) Slamavskiller med
  - direkte utslipp til mindre følsom sjøresipient (sone 5)
  - naturlig infiltrasjon i grunn
  - jordhauginfiltrasjonsanlegg
  - **våtmarksfilterfilterbedanlegg** med forfilter og tett membran **eller annen sikker tettelse**
  - **filterbedanlegg uten forfilter for gråvann**
- b) Biologisk/kjemisk minirensanlegg, kan også kreve etterpolering
- c) Tett tank for svartvann, med synlig alarm for høy vannstand
- d) Gråvann med direkte utslipp til mindre følsom sjøresipient (sone 5)

- e) Biofilter for gråvann
- f) Sandfilteranlegg for gråvann
- g) Rensedamper for gråvann

Kommunen vil være restriktiv ved søknader om nye, ukjente renseløsninger. Ved vurdering av slike vil det legges vekt på dokumentasjon som viser at renseløsningen vil overholde renskravene i § 8.

Tett tank godkjennes kun i spesielle unntakstilfeller der det på faglig grunnlag er dokumentert at det ikke finnes andre forsvarlig løsninger, jf. krav i § 10 og § 11. Kommunen kan stille vilkår for bruk av tett tank, blant annet:

- at lavtspylende toalett, vakuumtoalett eller tilsvarende benyttes
- at det benyttes tank som plasseres over bakken
- at tett tank kun benyttes for svartvann, i kombinasjon med gråvannsrenseanlegg

Ved prosjektering skal det vises at det er valgt tankstørrelse på bakgrunn av tiltenkt bruk/belastning.

## § 14. Krav til planlegging, prosjektering, dokumentasjon og utforming

Avløpsanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der de ligger, slik at det ikke oppstår utslag av delvis rensed avløpsvann til terreng, og slik at det ikke oppstår uhygieniske forhold eller andre ulemper. Ved valg av anleggstype og utforming av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde sanitært avløpsvann i løpet av året og anlegget må dimensjoneres for største forventede belastning.

Foretak som planlegger, prosjekterer, utfører eller kontrollerer avløpsanlegg omfattet av denne forskriften skal ha nødvendig VA-teknisk kompetanse og være godkjent i aktuelle godkjeningsområder og tiltaksklasser i henhold til plan- og bygningsloven.

Den som skal stå for utførelsen skal kunne dokumentere relevant kompetanse, for eksempel utdanning som maskinentreprenør eller rørlegger, og tilleggsutdanning i form av ADK-1 kurs, eller tilsvarende. I tillegg skal vedkommende kunne dokumentere erfaring fra tilsvarende arbeider.

Alle avløpsanlegg skal ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet og skal prosjekteres etter og bygges etter den til enhver tid gjeldende versjon av det aktuelle VA/Miljøblad/Norsk Vannstandard for anleggstypen, eller tilsvarende godkjent dokumentasjon.

Drikkevannskilder som kan bli berørt av et planlagt utslipp skal kartlegges og inntegnes i søknaden. Det skal innhentes opplysninger om type, plassering og tilstand for disse. Før kommunen kan gi utslippstillatelse må det dokumenteres at disse drikkevannskildene ikke kan bli påvirket av utslippet. Dokumentasjonen skal gjennomføres av fagkyndig firma med særskilt kompetanse innen avløpsrensing og drikkevannsbeskyttelse.

Dersom resipienten ikke ligger i sone 5, mindre følsomt sjøområde, skal infiltrasjonsanlegg benyttes der forholdene ligger til rette for det. Grunnundersøkelser skal gjennomføres før det foretas valg av teknologi dersom det ikke er opplagt at infiltrasjon er uegnet.

Grunnundersøkelser skal utføres i tråd med metoder og prosedyrer som fremgår av «Norsk Vann Rapport 178/2010 – Grunnundersøkelser for infiltrasjon – mindre avløpsanlegg» eller tilsvarende retningslinjer for grunnundersøkelser som på forhånd er godkjent av kommunen. Den som foretar grunnundersøkelser må ha tilstrekkelig kunnskap innenfor fagområdene geologi, hydrogeologi og vannkemi, til å kunne vurdere sentrale parametere som infiltrasjonskapasitet, hydraulisk kapasitet og renssevne.

Ved etablering av infiltrasjonsanlegg skal ansvarlig prosjekterende kontrollere utførelsen av anlegget, og rapportere til kommunen.

I mannhull på alle slamavskillere, tette tanker, minirensanlegg og andre anlegg hvor dette er relevant, skal det dokumenteres påmontert fallsikring.

Ved etablering av nye slamavskillere, tette tanker eller andre rensanlegg som krever tømning, stilles det krav om at anlegget er tilgjengelig for tømning fra kjørbare vei jf. § 4 bokstav u. Avstanden fra kjørbare vei til tank/anlegg skal maksimalt være 40 m. Løftehøyden skal maksimalt være 6 m. Kommunen kan i enkeltvedtak gi dispensasjon fra kravet.

Slamavskillere må plasseres slik at utløpsdykker ligger minimum 3,5 m over NN2000 (normalnull).

For utslippsledning fra slamavskillere til sjø skal det i søknaden vedlegges prosjekteringsunderlag, inklusive tegninger og beskrivelser av hvor dypt utslippet skal føres under laveste vannstand.

Alle avløpsanlegg skal ha godt tilrettelagt mulighet for representativ prøvetaking på utløp. Unntatt er infiltrasjonsanlegg og jordhauganlegg, der kravet om prøvetaking avgjøres i hvert enkelt tilfelle av forurensningsmyndigheten. Prøvetakingsstedet skal være enkelt tilgjengelig. Det skal monteres prøvetakingslange på minirensanlegg der det er mulig.

Ved søknad om utslippstillatelse skal det vedlegges beskrivelse av anordning for prøvetaking, med prøvetakingsinstruksjon. Dersom det ikke kan dokumenteres at anlegget er tilrettelagt for representativ prøvetaking, vil kommunen kreve at det etableres separat prøvetakingsmulighet/-kum.

## § 15. Krav om avløpsplan

Kommunen har anledning til å kreve en samlet avløpsplan (områdeplan/rammeplan) for områder der dette er naturlig. Dette kan også gjelde for planlegging av felles utslippsledning til sjø.

## § 16. Krav til drift og vedlikehold

Eier av avløpsanlegg er ansvarlig for at anlegget drives og vedlikeholdes slik at alle krav i denne forskriften følges. Det skal føres driftsjournal for anlegget som skal være tilgjengelig ved tilsyn.

Service/vedlikehold skal som et minimum utføres med følgende tidsintervall:

| Anleggstype         | Bolig                                    | Fritidsbolig |
|---------------------|------------------------------------------|--------------|
| Minirensanlegg      | Halvårlig Årlig                          | Årlig        |
| Filterbedanlegg     | Halvårlig Årlig                          | Årlig        |
| Infiltrasjonsanlegg | Hvert 2. år                              | Hvert 4. år  |
| Gråvannsanlegg      | Halvårlig Årlig                          | Årlig        |
| Tett tank           | Hvert annet år med trykktest hvert 4. år |              |
| Andre anlegg        | Krav vil fremgå av utslippstillatelse    |              |

Der godkjenning fra nasjonalt godkjenningsorgan anbefaler hyppigere service eller vedlikehold skal dette være styrende.

All service og vedlikehold skal utføres i henhold til skriftlig instruks.

Eier av avløpsanlegg skal inngå skriftlig drifts- og vedlikeholdsavtale, jf. § 17, med leverandør eller annen fagkyndig virksomhet godkjent av kommunen for følgende anleggstyper:

- a) Minirensanlegg
- b) Tett tank

Kommunen kan stille krav om slik avtale også for andre anlegg. Signert kopi av avtalen sendes kommunen ved søknad om tillatelse eller ved endringer.

Godkjente foretak kan være leverandører/produsenter av renseløsninger, eller annet kvalifisert foretak. Inntil nasjonal godkjenningsordning for service/vedlikeholdsforetak foreligger, er leverandører/produsenter å anse som kvalifisert foretak. Samtlige godkjente foretak skal ha en skriftlig avtale med kommunen. Som grunnlag for å oppnå avtale med kommunen skal foretaket dokumentere intern opplæring av service/vedlikeholdspersonell.

Slamavskillere tilknyttet helårsbolig eller fritidsbolig skal tømmes helt for slam etter behov, ikke sjeldnere enn henholdsvis hvert andre og fjerde år, iht. den til enhver tid gjeldende forskrift for tømming av slamavskillere, minirensesanlegg og tette tanker mv.

Den som foretar service må ha gjennomgått en nødvendig grunnopplæring samt fått praktisk opplæring i montering og service på det aktuelle anlegget.

Ved hvert servicebesøk skal minimum følgende punkter sjekkes (der det er aktuelt) og kontroll/tiltak skal dokumenteres på egne servicerapporter:

| Oppgave                                                                                                                   | M | F | I | G |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|
| Kontroll av slamavskiller                                                                                                 | X | X | X | X |
| Kontrollere slammengde og vurdere om det er nødvendig med tømming utover minimumskravet. Fjerning av flyteslam ved behov. | X | X | X | X |
| Kontroll av innløps- og utløpsdykkere                                                                                     | X | X | X | X |
| Kontroll av om det er synlig oppslag/utsig av urensset avløpsvann                                                         | X | X | X | X |
| Kontroll av vannivå i peilerør                                                                                            |   | X | X |   |
| Kontroll og rengjøring av mekaniske komponenter                                                                           | X | X | X | X |
| Kontroll og rengjøring av pumper og styringssystemer (hvis benyttet)                                                      | X | X | X | X |
| Kontroll og funksjonstest av alarm for høyt vannivå                                                                       | X | X | X | X |
| Kontroll av støtvolum                                                                                                     |   | X | X |   |
| Kontroll av vippekar (hvis benyttet)                                                                                      |   |   | X |   |
| Kontroll av biofilter/forfilter, herunder rengjøring av dyser raking av overflate på filteret                             |   | X |   | X |
| Kontroll av elektriske installasjoner i pumpestasjon (hvis benyttet)                                                      |   | X | X | X |
| Visuell kontroll eller prøvetaking av vann i prøvetakingsrør, dersom kommunen setter slike krav                           |   | X | X |   |
| Kontroll av utløpskum (nivåkum) og vannivå i filterbedet                                                                  |   | X | X |   |
| Registrering av evt. kalkmengde i utløpskummen                                                                            |   | X |   |   |
| Kontroll/kalibrering av kjemikaliedosering og evt. etterfylling av kjemikaliebeholder                                     | X |   |   |   |
| Kontroll og nødvendig vedlikehold av evt. etterpoleringsløsning                                                           | X |   |   |   |
| Kontroll av vannkvalitet og prøvetaking                                                                                   | X | X | X | X |
| M = minirensesanlegg      F = filterbedanlegg      I = infiltrasjonsanlegg      G = gråvannsanlegg                        |   |   |   |   |

Kommunen, eller den kommunen bemyndiger, skal ha adgang til anlegget for inspeksjon og eventuelt prøvetaking for kontroll av at renskrav overholdes.

## § 17. Drifts- og vedlikeholdsavtale

Bestemmelsen gjelder anlegg opplistet i § 16 andre ledd, bokstav a og b.

En serviceavtale skal gjelde inntil oppsigelse. Ved en eventuell oppsigelse av avtalen skal kopi av oppsigelsen sendes kommunen.

Ved eierskifte av eiendom skal serviceavtalen overføres til ny eier av eiendommen, slik at anlegget sikres tilstrekkelig oppfølging. Kopi av ny serviceavtale (underskrevet av ny eier) skal oversendes kommunen.

Dersom et godkjent foretak går konkurs, eller bringes til opphør av annen årsak, plikter anleggseier å inngå avtaler med annet godkjent foretak.

Følgende punkter skal være regulert i avtalen:

- a) Den fagkyndiges servicebesøk pr. år, jf. § 16.
- b) Oppgaver som skal utføres ved service, jf. § 16, herunder prøvetaking, jf. krav i § 18.
- c) Krav til utredning av årsak til ev. overskridelser av utslippskrav/reNSEkrav eller feilfunksjon.
- d) Den fagkyndiges beredskapsordning for å sikre anleggseier assistanse dersom det oppstår funksjonssvikt på anlegget. Alvorlige driftsforstyrrelser skal utbedres så raskt som mulig, og senest innen 24 timer.
- e) Anleggseiers ansvar, herunder bestilling av ekstra slamtømming ved behov.
- f) Ansvar for oppretting av avvik, dersom anlegget ved endt service ikke fungerer tilfredsstillende.
- g) Plikt for den fagkyndige til å bidra til rapportering av service og slamtømming til kommunen, jf. § 16.
- h) Beskrivelse av krav til periodisk utskifting av sentrale slitedeler.
- i) Leveranse av deler.
- j) Eventuelle andre forhold som også er av forurensningsmessig betydning for det aktuelle anlegget.

Utført service/vedlikehold, avvik og korrigerende tiltak skal rapporteres fortløpende til anleggseier og kommunen, etter utført serviceoppdrag. Rapportering skjer gjennom kommunens digitale løsning, der denne er tilgjengeliggjort for dette, eller til postmottak. Frist for rapportering er 1. februar året etter service eller umiddelbart dersom det oppdages avvik som kan medføre forurensningsfare.

## § 18. Kontroll av reNSEeffekt

Eier skal ved anmodning fra kommunen dokumentere at ~~utslippsvann~~avløpsvannet tilfredsstillereNSEkravene i § 8 ved prøvetaking og analyse av ~~utslippsvann~~avløpsvannet.

For følgende avløpsanlegg kreves periodisk rapportering av resultat fra vannprøver:

- MinireNSEanlegg
- Filterbed~~anlegg~~
- Prefabrikerte gråvannsanlegg

Prøver tas ved første service, og deretter årlig i sone 0, hvert annet år i sone 1 og 2 og hvert femte år i sone 3-5.

Kommunen kan kreve at det tas ut prøver til analyse fra andre typer avløpsanlegg og kan kreve ytterligere prøvetaking ved mistanke om forurensning. For minireNSEanlegg tilknyttet fritidsbolig kan kommunen fastsette egen prøvetakingsplan.

Prøver skal tas av fagkyndig virksomhet fra representativt prøvepunkt/fritt fallende vannstrøm. Prøver skal analyseres av akkreditert laboratorium for de aktuelle prøvene. Kostnadene for prøvetaking og analyser belastes anleggseier.

Prøver skal analyseres for parametre beskrevet i § 8. Følgende analysemetoder skal benyttes:

- Tot-P –NS-EN ISO 6878
- BOF5 – NS-EN ISO 5815-1

- SS – NS-EN 872
- *E. coli* – NS-EN ISO 9308-2

Alternativt kan analysemetoder som er direkte sammenlignbare med disse analysemetodene benyttes.

For avløpsanlegg hvor det ikke er krav til dokumentasjon av renseeffekt gjennom prøvetaking regnes dokumentasjon av renseeffekt i henhold til § 14 som tilfredsstillende.

## § 19. Dispensasjon

Når særlige grunner foreligger, kan kommunen gjøre unntak fra forskriften etter grunngitt søknad om dispensasjon.

Dispensasjon fra kravene i § 8 krever dokumentasjon på at utslippet ikke vil ha negativ effekt på drikkevannskilder eller annen resipient. Dokumentasjonen skal utarbeides av firma med særskilt kompetanse innen hydrogeologi, avløpsrensing og vannbåren smitterisiko.

## § 20. Endring og omgjøring av tillatelse

Kommunen kan i medhold av forurensningsloven § 18 oppheve eller endre vilkår i tillatelse og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake.

Dersom et område på et senere tidspunkt blir dekket av kommunalt avløpsanlegg kan kommunen gi pålegg om tilknytning når vilkårene i plan- og bygningsloven § 27-2 eller § 30-6 er oppfylt.

## § 21. Klage

Enkeltvedtak truffet i medhold av dette kapitlet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven, kan påklages til kommunestyret eller særskilt klagenemnd, jf. forurensningsloven § 85 annet ledd. For enkeltvedtak truffet av kommunestyret er fylkesmannen klageinstans.

## § 22. Forholdet til eksisterende utslipp

Tillatelse til utslipp av sanitært avløpsvann gitt i medhold av forurensningsloven og tilhørende forskrifter før 1. januar 2007 er fortsatt gyldige, inntil disse eventuelt oppheves i enkeltvedtak i medhold av forurensningsloven § 18.

Utslipp etablert før 1. januar 2007 og som det på tidspunkt for etablering ikke måtte innhentes tillatelse for etter det på den tid gjeldende regelverk, er fortsatt lovlige. Kommunen kan likevel i enkeltvedtak bestemme at slike utslipp er ulovlige etter en fastsatt frist.

## § 23. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. oktober 2020.